

Destinul unui poet de mărime universală nu este acela de a construi realități ficționale, de a face critică morală ori literară prin opera sa, de a perora pe teme filosofice ori de a se arunca cu geniul său peste derizorii aventuri în mărunte fapte cotidiene.

Poetul, Poetul cu majuscule mai bine spus, este menit a se rupe din timp și a-și juca harul său în marea eternității. Poetul, ori este sortit ruperii efemerei bariere spațio-temporale, ori îi este dat să rămână un simplu dar respectabil reper al unei epoci literare, al unui model cultural, ori a unei stări social-istorice. Mihai Eminescu aparține primei categorii mai sus numite.

La 15 ianuarie 1850, se naște la Ipotești, în apropiere de Botoșani, în familia căminarului Gheorghe Eminovici, Mihail, cel de-al șaptelea copil din doisprezece al familiei, viitorul poet Mihai Eminescu. Deși numele său de familie ar putea fi considerat de către mulți ca având o sonoritate ceva mai atipică, originea lui Mihai Eminescu se găsește într-o veche familie de țărani români din Țara Făgărașului, emigrați prin cursul sec. al XVIII-lea în nordul Moldovei. Numele de Eminovici, care poate fi considerat ca fiind de origine slavă, provine în fapt de la românescul I. Minu (de unde a derivat mai apoi „Iminoviciu,,).

Despre Mihai Eminescu s-au spus și s-au scris deosebit de multe : s-a spus că e un romantic târziu, că preia teme din filosofia lui Schopenhauer, că se inspiră din misticismul oriental – hindus și buddhist -, apoi că este influențat de filosofia gnostică . Mai presus de acestea numele său a fost alăturat, de către exegeții săi, cu gândirea creștin-ortodoxă și cu naționalismul românesc. Însă Eminescu depășește ori îngrădire a unei clasificări firești, el transcende dincolo de tendințe și alegeri.

Poezia sa nu are vârstă și nu are timp, poezia însăși fiind în fond o abatere din mersul illogic și imperfect al lumii, poezia este un strigăt de ajutor spre transcendent al unui om firesc, dar ale unui om care are „darul de a simți bine,, semnele din jurul său.

Această capacitate de a trece dincolo de vremuri, de praguri de civilizație ori de epoci istorice se regăsește și în opera lui Homer din Elada preclasică de acum 3000 de ani, în opera lui Dante din Florența de trecento prerenașentist , în scrierea lui Shakespeare din Anglia Tudorilor de sec. XVI, ori în lirismul lui Goethe din Germania încă neunificată de acum 200, în zorii a ceea ce istoria a consemnat ca „romantism,,.

Poeții de înălțimea lui Eminescu sunt destinați să atingă numai octava superioară a spiritului uman. Poetul, cel mai senzitiv și mai ardent om de litere prin definiție, este și o călăuză

spirituală a neamului în limba căruia trăiește, în cazul de față Eminescu fiind omul care în a doua jumătate a sec. XIX reușește să regăsească divinul uitat din adâncul limbii românești.

Despre Eminescu, poetul contemporan Marin Sorescu, avea să spună în „Trebuiau să poarte un nume,, astfel :

„ A existat o țară frumoasă

La margine de mare

Unde valurile fac noduri albe

Ca o barbă nepieptănată de crai.

Și niște ape ca niște copaci curgători

În care Luna își avea cuiabar rotit.

Și niște oameni simpli

Pe care-i chema : Mircea cel Bătrân

Ștefan cel Mare

Sau mai simplu : ciobani și plugari (...)

.....

Și pentru ca toate acestea să poarte un nume ,

Un singur nume,

Li s-a spus

Eminescu.

Eminescu, devine astfel întruchiparea generică a națiunii și a civilizației românești, dar mai presus de orice a ethos-ului interior al neamului nostru.

Nu departe de aceste recunoașteri pe care le face Marin Sorescu, se găsește gânditorul Petre Țuțea, care îl definește pe Eminescu ca fiind „sumă lirică de voievozi,,.

Eminescu, geniu ce se respectă depășește ușor canoanele timpului său și „fraternizează,, cu marii săi predecesori :

„, Shakespeare! adesea te gândesc cu jale,

Prieten blând al sufletului meu ,

Izvorul plin al cânturilor tale

Îmi sare-n gând și le repet mereu.

Atât de crud ești tu ș-atât de moale ,

Furtună-i azi și linu-i glasul tău ;

Ca Dumnezeu de arăți în mii de fețe

Și-nveți ce-un ev nu poate să te-nvețe. ,, (...)

(„Cărțile,,)

Problema eliberării persoanei de povara vremurilor și a îndepărtării omului de adevăratul sens al vieții se regăsesc pe deplin în câteva versuri ale poetului din probabil cel mai creativ an al său, 1883.

În aceleași versuri iluzoriul mărginirii ființei între pereții strâmți ai spațiului și ai timpului se întâlnește într-o viziune a lumii-scenă, viziune comună cu un alt mare înaintaș al lui Eminescu, „bătrânul,, Dante :

(...)

„Privitor ca la teatru

Tu în lume să te-nchipui

Joacă unul și pe patru

Totuși tu ghici-vei chipu-i

Și de plânge, de se ceartă,

Tu în colț petreci în tine

Și înțelegi din a lor artă,

Ce e rău și ce e bine.

Viitorul și trecutul

Sunt a filei 2 fețe

Vede-n capăt începutul

Cine știe să le-nvețe;

Tot ce-a fost ori o să fie

În prezent le-avem pe toate ,

Dar de-a lor zădărnicie

Te întrebă și socoate. ,,

(Glossă)

Despre Eminescu, geniu de dincolo de timp, nu se poate vorbi la trecut, el aparține în aceeași măsură viitorului precum a aparținut și sec. XIX, Eminescu va fi și peste secole forța motrică a cuvântului românesc, el ne este dovada ceea ce mai la vedere a luminii creatoare cu care Dumnezeu a bucurat acest pământ .

Și că tot am intrat într-un nou an, cred că de departe cea mai inspirată urare aparține tot poetului :

„ Ca a nopții stele, ca a zilei zori ,

Viața în vecie, gloriei, bucurie,

Arme cu tărie, suflet românesc,

Vis de vitejie, fală și mândrie,

Dulce Românie, asta ți-o doresc ! ,,

(Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!,,)